

SFS 2000:877

Utkom från trycket
den 28 november 2000

Lag om ändring i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling;

utfärdad den 16 november 2000

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1992:1528) om offentlig upphandling²

dels att 6 kap. 4 § skall upphöra att gälla,

dels att i 2 kap. 1 och 6 §§, 3 kap. 1 och 2 §§, 4 kap. 8, 11 och 14 §§ samt 5 kap. 4, 5, 11 och 29 §§ ordet ”ecu” skall bytas ut mot ”euro”,

dels att nuvarande 6 kap. 6 § skall betecknas 6 kap. 4 §,

dels att 1 kap. 5 och 19 §§, 2 kap. 17 §, 3 kap. 22 §, 4 kap. 22 §, 5 kap. 24 §, 6 kap. 1–3, 5, 8, 9, 11, 13 och 15–17 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 6 kap. 3 och 11 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas sex nya paragrafer, 6 kap. 2 a–2 c,

5 a, 6 och 18 §§, samt nya rubriker närmast före 6 kap. 5 och 18 §§ av följande lydelse.

1 kap.

5 §³ I denna lag används följande termer med den betydelse som här anges:

Upphandling: köp, leasing, hyra eller hyrköp av varor, byggtreprenader eller tjänster.

Upphandlande enhet: statliga, kommunala och andra myndigheter, beslutande församlingar i kommuner och landsting, sådana bolag, föreningar, samfälligheter och stiftelser som anges i 6 § och, såvitt avser upphandling enligt 4 och 6 kap., sådana enheter som avses i 4 kap. 1 § andra stycket och 6 kap. 1 § tredje stycket, sammanslutningar av sådana myndigheter, beslutande församlingar, bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser och enheter samt Svenska kyrkans församlingar och kyrkliga samfälligheter i fråga om verksamhet som bedrivs enligt begravningslagen (1990:1144).

Upphandlingskontrakt: skriftliga avtal som en upphandlande enhet ingår avseende upphandling enligt denna lag.

Byggtreprenad: utförande eller både projektering och utförande av ett arbete, som kan hänföras till en verksamhet som anges i avdelning C i bila-

¹ Prop. 1999/2000:128, bet. 2000/01:FiU8, rskr. 2000/01:25.

² Lagen omtryckt 1997:1068.

³ Senaste lydelse 1999:309.

gan till denna lag, eller ett byggnads- eller anläggningsarbete i sin helhet, vars resultat självständigt kan fullgöra en teknisk och ekonomisk funktion.

Koncession: ett upphandlingskontrakt avseende byggtreprenad där ersättning för arbetet utgår i form av en rätt att utnyttja anläggningen eller i form av dels en sådan rätt, dels betalning.

Leverantör: den som tillhandahåller varor eller utför arbeten eller tillhandahåller tjänster även om han inte varit den som i det särskilda fallet tillhandahållit eller utfört det som upphandlats.

Ramavtal: avtal som ingås mellan en upphandlande enhet och en eller flera leverantörer i syfte att fastställa samtliga villkor för avrop som görs under en viss period.

Formgivningstävling: sådan tävling som avses i 5 kap. 28 § och 6 kap. 18 §.

Förfrågningsunderlag: underlag för anbud, som en upphandlande enhet tillhandahåller en leverantör.

Påskyndat förfarande: sådant förfarande som avses i 2 kap. 15 §, 3 kap. 20 § och 5 kap. 22 §.

Anbudsgivare: den som lämnar anbud.

Anbudssökande: den som ansöker om att få lämna anbud vid selektiv eller förhandlad upphandling eller urvalsupphandling.

Ansökningsinbjudan: underlag varigenom den upphandlande enheten inbjuder leverantörer att ansöka om att få lämna anbud vid urvalsupphandling.

Öppen upphandling: upphandling där alla leverantörer får lämna anbud.

Selektiv upphandling: upphandling där en upphandlande enhet inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud.

Förhandlad upphandling: upphandling där en upphandlande enhet inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud och tar upp förhandling med en eller flera av dem.

Förenklad upphandling: upphandling där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer skall lämna anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare.

Urvalsupphandling: upphandling där alla leverantörer har rätt att ansöka om att få lämna anbud och den upphandlande enheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud.

Direktupphandling: upphandling utan krav på anbud.

19 § Anbud och ansökningar om att få lämna anbud skall, om inte annat följer av andra eller tredje stycket, lämnas skriftligen.

En upphandlande enhet får tillåta att anbud lämnas genom elektronisk överföring eller på annat sätt, under förutsättning att det säkerställs att innehållet i anbudet inte röjs förrän dessa skall öppnas enligt 20 §. Enheten får begära att ett sådant anbud skall bekräftas omgående. Bekräftelsen skall lämnas skriftligen eller, om enheten tillåter det, på annat sätt.

Ansökningar om att få lämna anbud får lämnas muntligen, genom elektronisk överföring eller på annat sätt, om de bekräftas skriftligen. Enheten får tillåta att bekräftelsen lämnas på annat sätt. Bekräftelsen skall lämnas omgående eller, i vissa fall som anges i 2–5 kap., inom frister som anges där.

Enheten skall i en annons eller i förfrågningsunderlaget ange hur anbud och ansökningar om att få lämna anbud får lämnas.

2 kap.

17 § Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. Om en ansökan skall bekräftas enligt 1 kap. 19 § tredje stycket, skall bekräftelsen skickas före tidsfristens utgång enligt 15 §.

3 kap.

22 § Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. Om en ansökan skall bekräftas enligt 1 kap. 19 § tredje stycket, skall bekräftelsen skickas före tidsfristens utgång enligt 20 §.

4 kap.

22 § Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall skickas på snabbast möjliga sätt. Om en ansökan skall bekräftas enligt 1 kap. 19 § tredje stycket, skall bekräftelsen skickas före tidsfristens utgång enligt 18 §.

5 kap.

24 § Såväl ansökan från anbudssökande som inbjudan att lämna anbud skall i det påskyndade förfarandet skickas på snabbast möjliga sätt. Om en ansökan skall bekräftas enligt 1 kap. 19 § tredje stycket, skall bekräftelsen skickas före tidsfristens utgång enligt 22 §.

6 kap.

1 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på

1. upphandling som avses i 2, 3 och 4 kap. och understiger de tröskelvärden som anges där,
2. upphandling av tjänster som avses i avdelning A i bilagan och understiger det tröskelvärdet som anges i 5 kap.,
3. upphandling av tjänster som avses i avdelning B i bilagan, oavsett värde,
4. upphandling som avses i 1 kap. 3 § andra stycket, oavsett värde, och
5. upphandling av telefoni, telex, radiotelefoni, personsökning eller satellittjänster som avses i 5 kap. 1 § andra stycket 3, oavsett värde.

Vid upphandling som avses i detta kapitel gäller 1 kap. 1–6 §§.

Vid upphandling för verksamhet som anges i 4 kap. innefattar termen ”upphandlande enhet” de företag som framgår av 4 kap. 1 § andra stycket.

Vid upphandling av tjänster enligt detta kapitel för verksamhet som avses i 4 kap. gäller 4 kap. 4 a §.

2 § Upphandling skall göras genom förenklad upphandling eller urvals-upphandling.

Direktupphandling får dock användas om upphandlingens värde är lågt eller om det finns synnerliga skäl, såsom synnerlig brådskad orsakad av om-

ständigheter som inte kunnat förutses och inte heller beror på den upphandlande enheten. Enheten skall vid behov fastställa riktlinjer för användning av direktupphandling.

2 a § Vid förenklad upphandling skall den upphandlande enheten begära anbud genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig, eller annons i annan form som leder till effektiv konkurrens, om inte annat följer av 2 b §.

2 b § En upphandlande enhet får utan föregående annonsering begära anbud genom att skicka en skrivelse till endast en leverantör om

1. det vid en annonserad förenklad upphandling inte lämnats några anbud eller inte lämnats några lämpliga anbud, under förutsättning att de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte väsentligt ändrats,

2. varorna framställs enbart för forskning, utveckling, experiment eller studier, under förutsättning att framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader,

3. det som skall upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan levereras av endast en viss leverantör, eller

4. det gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra oskäliga tekniska eller ekonomiska olägenheter.

2 c § Vid urvalsupphandling skall den upphandlande enheten publicera en ansökningsinbjudan genom annons i en elektronisk databas, som är allmänt tillgänglig.

Av inbjudan skall det framgå

1. hur en ansökan om att få lämna anbud får lämnas, och
2. den dag då ansökan senast skall ha kommit in.

Enheten får i sin inbjudan ange det antal leverantörer som den avser att bjuda in att lämna anbud. Antalet skall bestämmas med hänsyn till arten av det som skall upphandlas och vara tillräckligt stort för att effektiv konkurrens skall uppnås.

Förfrågningsunderlag

3 § En upphandlande enhet får varken i förfrågningsunderlaget eller i annat underlag för upphandlingen beskriva föremålet för upphandlingen på ett sådant sätt att endast en viss vara eller process kan komma i fråga.

Enheten får hänvisa till ett visst märke eller fabrikat om det finns särskilda skäl. En sådan hänvisning skall utformas så att även likvärdiga varor och processer kan komma i fråga.

Därutöver skall det av förfrågningsunderlaget framgå om ett anbud kan komma att antas utan föregående förhandling.

5 § Anbud och ansökningar om att få lämna anbud skall, om inte annat följer av andra eller tredje stycket, lämnas skriftligen.

En upphandlande enhet får tillåta att anbud lämnas genom elektronisk överföring eller på annat sätt, under förutsättning att det säkerställs att innehållet i anbudet inte röjs förrän dessa skall öppnas enligt 7 §. Enheten får begära att ett sådant anbud skall bekräftas omgående. Bekräftelsen skall lämnas skriftligen eller, om enheten tillåter det, på annat sätt.

Ansökningar om att få lämna anbud får lämnas muntligen, genom elektronisk överföring eller på annat sätt. Enheten får begära att en sådan ansökan skall bekräftas omgående. Bekräftelsen skall lämnas skriftligen eller, om enheten tillåter det, på annat sätt.

5 a § Anbudsgivare och anbudssökande skall ges skälig tid att lämna sina anbud eller ansökningar. Tiden för att få lämna ansökningar om att få lämna anbud får dock aldrig vara kortare än tio dagar från den dag då ansökningsinbjudan blev publicerad enligt 2 c §.

6 § I annonsen enligt 2 a §, skrivelsen enligt 2 b § eller förfrågningsunderlaget enligt 3 § skall anges

1. hur anbud får lämnas,
2. den dag då anbud senast skall ha kommit in, och
3. den dag till och med vilken anbudet skall vara bindande.

8 § En upphandlande enhet får medge att en anbudsgivare eller anbudssökande rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet eller ansökan om att få lämna anbud.

Enheten får begära att ett anbud eller en ansökan förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

9 § En leverantör kan uteslutas från deltagande i upphandling om han

1. är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tills vidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud,

2. är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande,

3. är dömd för brott avseende yrkesutövningen enligt lagakraftvunnen dom,

4. har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlande enheten kan visa detta,

5. inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatter i det egna landet eller i Sverige, eller

6. i något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av denna paragraf.

En upphandlande enhet har rätt att av en leverantör begära upplysningar om förhållanden som avses i första stycket 1–3 eller 5.

Innan ett skriftligt anbud antas skall den upphandlande enheten, om det inte är onödigt, kontrollera om leverantören är

1. registrerad i aktiebolags-, handels- eller föreningsregistret,
2. registrerad för redovisning och inbetalning av mervärdesskatt, innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter, och
3. fri från skulder för svenska skatter och socialförsäkringsavgifter.

En upphandlande enhet som av leverantören begär upplysningar om förhållanden som avses i första och tredje styckena skall i förfrågningsunderlaget, annonsen eller skrivelsen ange på vilket sätt leverantören kan lämna upplysningarna.

Prövning av anbud och anbudsansökningar

11 § En upphandlande enhet skall pröva alla de anbud och de ansökningar om att få lämna anbud som har kommit in i rätt tid, om inte annat följer av andra stycket eller 10 §.

Enheten får förkasta ett anbud eller en ansökan om förhållanden som anges i 9 § första stycket föreligger.

13 § En upphandlande enhet skall dokumentera skälen för sina beslut och vad som i övrigt förekommit av betydelse vid upphandlingsförfarandet. Detta gäller dock inte upphandlingar som avser lågt värde.

15 § En upphandlande enhet skall på betryggande sätt förvara anbud och ansökningar om att få lämna anbud samt tillhörande beskrivningar, modeller och ritningar samt anbudsförteckningar, sammanställningar och liknande.

16 § Om en upphandling av tjänster som avses i avdelning B i bilagan överstiger de tröskelvärden som anges i 4 och 5 kap. skall den upphandlande enheten

1. tillämpa bestämmelserna i 1 kap. 12–16 §§, 4 kap. 2–4, 6, 8–10 och 13 §§ och 5 kap. 1–10 §§, samt

2. i fråga om upphandling enligt 5 kap. senast inom 48 dagar efter det att upphandlingen avslutats skicka ett meddelande därom till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer. I meddelandet skall anges om den upphandlande enheten godkänner att meddelandet publiceras.

I fråga om upphandling enligt 4 kap. som överstiger de tröskelvärden som anges där skall enheten inom 60 dagar efter det att upphandlingen avslutats skicka ett meddelande därom till Europeiska gemenskapernas kommission. I meddelandet skall enheten ange

1. om den har tillämpat bestämmelserna i 1 kap. 13 §,
2. de uppgifter vars offentliggörande skulle motverka befogade affärs- och konkurrensintressen, och
3. om den godkänner att meddelandet publiceras.

17 § Vid upphandling som avses i 1 kap. 3 § andra stycket får regeringen föreskriva eller i enskilda fall besluta om

1. undantag från bestämmelserna om annonsering i detta kapitel, och
2. de undantag i övrigt från bestämmelserna i detta kapitel som är nödvändiga med hänsyn till försvars- och säkerhetspolitiska intressen.

Regeringen får i föreskrifter eller i enskilda fall överlåta till en upphandlande enhet att själv besluta om sådana undantag som avses i första stycket.

Formgivningstävling

18 § En upphandlande enhet får genomföra en formgivningstävling. Om inte upphandlingen avser lågt värde skall bestämmelserna i 5 kap. 28 och 30–33 §§ tillämpas vid tävlingen.

---

1. Denna lag träder ikraft den 1 januari 2001.

2. Trots bestämmelserna i 6 kap. 2 a och 2 b §§ får en upphandlande enhet intill utgången av juni 2001 vid förenklad upphandling utan föregående annonsering begära anbud genom att skicka skrivelser till leverantörer. Då skall enheten, när den avväger hur omfattande utskicket av skrivelser behöver vara, särskilt beakta huvudregeln om affärsmässighet i 1 kap. 4 §.

På regeringens vägnar

BOSSE RINGHOLM

Nils Dexe
(Finansdepartementet)

